

KVĚTEN

1995/3

Vychází 7x do roka, zdarma pro členy SAM 95

Prezident: Jiří Balej
Libušina 194, Kladno-Švermov 273 09
Pokladník: Frant. M a fík
Dalimilova 1729, Kladno 272 00
Redaktor a sport. referent: Radoslav Čížek
Žilinská 160, Kam. Žehrovice 273 01
Spolupráce: Jana Balejová
Jiří Balej

VO 1 a VO 2 = ?

Jsem ve velkých rozpacích, jak obě volné soutěže historických modelů zhodnotit. Březnová a dubnová pranostika o vzezení za kamna byla naplněna hádám na 150%. Tohle povídání jsme napsal ihned po odlétání soutěže VO 1 - ale až 16.4. V ten den se vystrídalo všechno: déšť, slunce, sníh i bouřka. Je jasné, že takové počasí srazí každou soutěž do kolen a nle pořádného z létání nemůže být. Ale přesto zůstal takový zábořný dojem, kterého jsem se nezbavil ani při tomto květnovém přepisu článku. Uvažuji ekonomicky a vím, že těžko někdo chtěl obětovat do této nepohody benzín. Chyběli ale mnozí u kterých by toto nemělo být rozhodující. Všechno naruby, i pořadí, jak se soutěže létaly. Nejdříve se totiž létala ve Slaném soutěž VO 2.

Slánské letiště s přilehlým vojenským polem patříci rovněž Aeroklubu je snad už jedním z nemnoha, kde se dá něco létat při různých směrech větru. Ale i zde se běhalo za modely dále, než je zdrávo.

Kategorii AV 2 odlétali 3 místní a Petr Cajthaml z Prahy 6. Zvítězil se Super-Neptunem Fr. Tichý časem 333s, se Severanem zalétal na 2. místo slánský junior Pavel Kelis časem 277. Petr Cajthaml letěl se Slukou 237s a juniorka Lenka Fialová také ze Slaného se Severanem za 214s.

V kategorii BV 1a svedli tradiční bitvu Zd. Andryšek s Mírou a R. Čížkem (GX-46) a rozešli se směrem za 180s. 4.let se už pro mokrou oranicí nelétl. Třetím byl žehrovský žák Martin Hessler se Stehlíkem časem 83s. Modely vzletaly s desky.

V BV 1b zalétl Z. Andryšek s Hep-Catem spíše propagační let za 80s, nebylo s kým soutěžit.

Obecně platí, že nasazením americké gumy TAN výkony narostly snad o 100%.

Soutěž VO 1 zvládli hravě 3 časoměři, pokud ji soutěží chceme nazvat. Bahnitý terén mimo letištní plochu vylučoval použití 50m šňůru, létalo se jen na šňůře 25m dlouhé. Nebudu ani uvádět výkony.

V AV1 zvítězil St. Machulka (KŽ), následován M. Hořavou z Kladna (Vosa).

V AV 2 odlétal spolehlivá P. Cajthaml se Slukou.

V BV 1a odlétal Čížek 3 lety, Z. Andryšek letěl za 60.

Výkony tohoto modelu s gumou TAN jsou pozoruhodné a daleko vyšší.

Nic moc pro oči, ani pro budoucnost. Kdo nemá k dispozici velké letiště, nemůže počítat, že bude běhat za volnými modely v polovině dubna ještě do polí. Dnes už je to hlídání. Nechci volné modely zatracovat, ale platí, že když v ranném jaru zrovna nevyjde počasí, je soutěž z 80% odepsaná. Více naděje je na podzim i když je pravděpodobné, že bude větší vítr. Naše naděje je to září. Budou-li sedláci sklízet v termínech jak se má a v září budou pole sklizena, je tu naděje.

Jsou mnozí, kdož krčí rameny, když slyší slova "korespondenční soutěž". Možnost si odlétat lety někdy v klidném podvečeru, nejenom, že si odlétáte, ale především zalétáte v plné pohodě. Je v tom ta výhoda volby dne a tedy i počasí. Jen v tom ještě řekl bych neumíme perfektně chodit, je potřeba v dostatečném předstihu podmínky publikovat. Jak pro "MODELÁRE", tak pro I.L. a jistě i Zpravodaje 78 počítejte s tím, že o tom musíte napsat alespoň 8 týdnů předem. Zkusme to, jistě to půjde, pokud se nechcete vrhnout na ARC či CRC. Nebo můžete oboji. Předpovídám rádiákům ARC i CRC během roku viditelný vzestup.

R. ČÍZEK

NEZAPOMENEME!

Čas od času je mně připomenuto, že jsem ještě nepublikoval některé moje výtvořky z řad větronů, gumáků i motoráků. Snažím se, ale stále to nemohou být jen moje konstrukce, že? A tak sháním po světě věci, které by vás mohly zajímat. No a sem tam si prisadím s něčím z mé kuchyně, je toho ještě poměrně dost, co bych vám chtěl představit.

R. ČÍZEK

UPOZORNĚNÍ:

Pokud si píšete "do redakce I.L." o nějakou informaci, nebo máte práci vyžadující odpověď, nestyďte se a přiložte známku na odpověď (jde jen o tuzemsko). Pokud dotazů bylo málo, šlo to, ale po postovním "vyjádření" služeb by nás pokladník nemusel vydržet!

JARNÍ SOUTĚŽ V PLZNI.

Dne 22.4.1995 na pozvání Jardy Vaníčka navštívila skupina vyznavačů historie z Kladna a Žehrovice premiérovou soutěž historiků na letišti v Plzni-Letkově. Po 3 jarních soutěžích pořádaných v Kladně a ve Slaném poznamenanych značnou nepřízní počasí, vyčaroval hlavní pořadatel teplé slunečné počasí s mírným vánkem, zkrátka modelářskou idylu. Připočteme-li k tomu letišti vyhrazené pouze modelářům a příjemnou soutěžní atmosféru vytvořenou pořadateli, nebylo si nač stěžovat.

Létali se všechny volné kategorie a větroně ARC. Škoda, že podle pravidel SAM 78 pouze 3 starty, chuť byla na víc. Příjemné překvapení čekalo na vítěze všech kategorií na závěrečném hodnocení, kdy díky velkorysému sponzorování soutěže plzeňskou modelářskou prodejnou pana Maxy, obdrželi opravdu hodnotné ceny.

Na jinak velmi dobře připravené soutěži se znovu projevila známá bolest a to je prostor pro létání s volnými modely. Vzhledem k umístění letiště na kopci, zalétaly modely do údolí na ose plochy a v několika případech došlo ke konfrontaci s majiteli. Jak situace naznačujeme stanou se asi volné modely záležitostí pozdního podzimu a zimy, kdy snad zemědělcům nebudeme vadit.

Na závěr pozvání na zářijové soutěže všech RC kategorií. Určitě přijedte!

Kategorie AV 1

1. Miloš Hořava	SAM95	Vosa80	50	51	50	101
2. Vít Slupský	SAM78	Erol 46	33	24	45	78

Kategorie AV 2

1. Jar. Macháček	SAM78	Sever.52	80	130	150	280
2. Jar. Alexandrov	SAM95	Čáp53	125	137	75	262
3. Jar. Tauer	SAM 78	Mýval54	76	111	150	261

Kategorie AV 3

1. Vlad. Pergler	SAM78	Orlík49	125	95	150	275
2. Vlad. Kostečka	SAM95	Luňák48	89	85	150	239
3. Jar. Drnec	SAM78	Orlík49	82	70	106	188

Kategorie BV 1

1. Zd. Andryšek	SAM95	Mira46	78	84	88	172
2. Karel Slupský	SAM78	Picole46	27	34	-	61

Kategorie BV 2

1. Zd. Andryšek	SAM95	Hep-cat	102	-	-	102
-----------------	-------	---------	-----	---	---	-----

Kategorie CV

1. Josef Müller	SAM78	Populár46	150	150	-	300
2. Aug.Příbyl	SAM78	Spartak54	102	120	-	222
3. Jar. Macháček	SAM78	Pluto45	38	-	-	38

Kategorie ARC

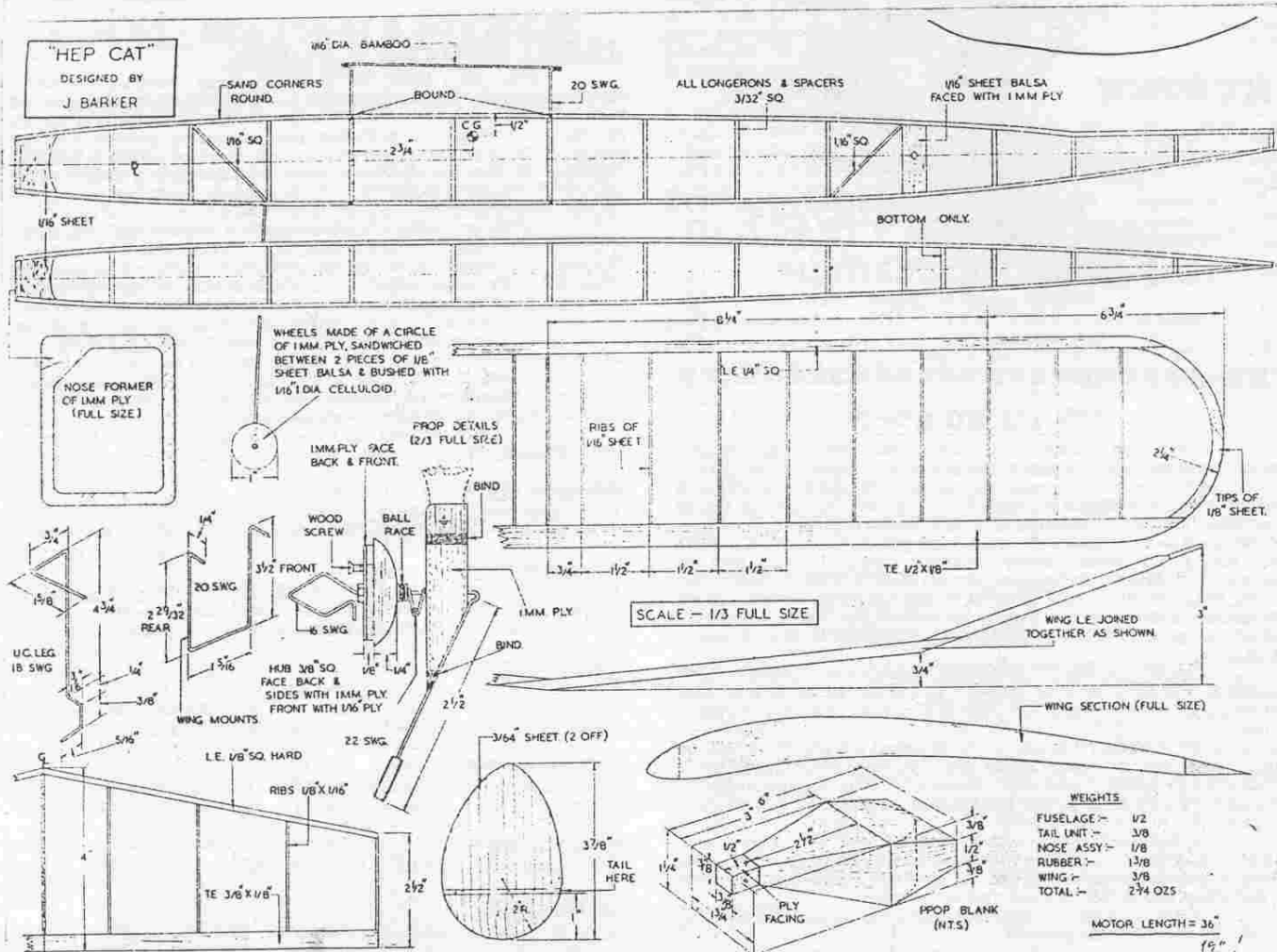
1. Vlad. Lihun	SAM78	Káně48	270	270	270	540
2. Vlad. Kostečka	SAM95	Sokol49	220	270	270	540
3. Mir. Kasal	SAM78	Káně48	267	270	179	537

OMLUVA:

Do č. 16 jsme opomeli dát podmínky naší jarní korespondenční soutěže a soutěž vypsána nebyla. I tak neodolal Pavel Lanstak v Brně a svůj stroj proháněl po mediánské pláni. Sorry Pavlíku, chyba je na našem příjmači. Byl jsi jediný, kdo napsal.

* Goldbergův "Sailplane" postavil na motor Enya 60 F/S dřívější prezident SAMu 1788 Basil HEALY z Austrálie. Model má rádiem ovládaný i vysouvatelný podvozek za letu. Basil tvrdí, že příznivý účinek na kluz při zataženém podvozku je evidentní.

Miha kolem gumáčku "HEP CAT" se rozplynula ...

Loňského roku vznikly kolem gumáčku "HEP CAT" pochybnosti, zda tak, jak jej létal Zdeněk Andryšek z Prahy, skutečně původně vypadal. Určitě pochybnosti vyslovil i sám Zdeněk Raška z Frenštátu pod Radhoštěm, který na základě podkladů od svého přítele plánek nakreslil a vydal. Proto mně požádal, abych se pokusil přijít věci na kloub. Asi bych s tím nehnul, nebýt pomoci našeho obětavého člena Laco Mikulaska z Kanady. Nebylo to jednoduché. Začalo to dotazem u archiváře klubu. Ten se obrátil na předsedu sekce volňáckářů Jima Moseleyho. Jim "věděl" protože pochází z Anglie a dokonce zná konstruktéra Johna Barkera.

Výsledek šetření je tento:

- 1) Model má pevný jednokolý podvozek z ocelové struny. Kolečko je slepeno ze dvou vrstev balsy 3 mm s vložkou z překližky 1 mm. Posaz modelu na 3 body doplňují spodky směrovek na koncích výškovky.
- 2) Vrtule je jednolistá s protizávažím, s k l o p n á. Průměr = 342 mm.

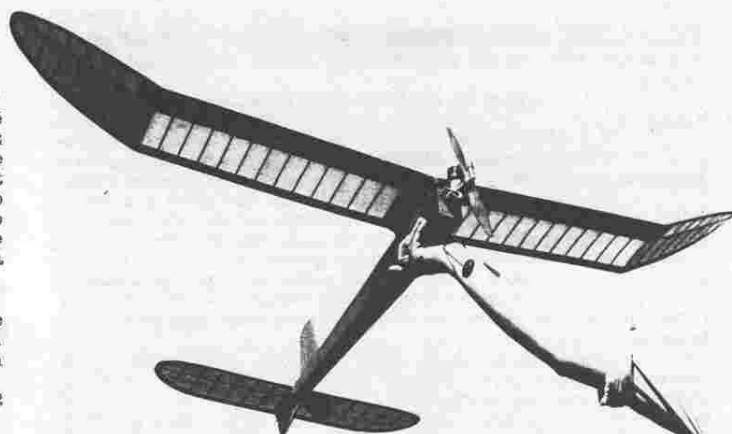
Tyto dva body musí model splňovat, aby odpovídala replika originálu. V systému pravidel SAM 95 půjde o kategorii BV 1b. Pokud se rozhodnete si model postavit, je potřeba s ohledem na křídlo bez nosníku (smíte jej ale zabudovat) a velmi subtilní výškovku pracovat velmi přesně, aby se výškovka nezkroutila.

Model vznikl v roce 1945 a jeho plánek, jehož zmenšeninu uveřejňujeme, byl otištěn v anglickém časopise "Aeromodeler" - leden 1946. Ale i zde byly objeveny drobné nesrovnalosti, které ve spolupráci s konstruktérem modelu upravil a doplnil (vč. determinizátoru) v r. 1992 člen SAMu Bob Jones. Ten také doporučuje používat svazek 12 pramenů 1/8" gumy TAN FAI o délce přibližně 762 mm.

Drobné zprávičky:

♦ Jak se doneslo ze severní gubernie SLANÝ, "hrozi" našemu SAMu brzké překročení stovky (100) členské základny. Franta Tichý dokázal co nikdo druhý z nás: tříleté družstvo mladých staví starou A2-SEVERANA brzy se prý přihlásí. Jednou z nich je dokonce mladá ženská! Tak se těšíme - a vítajte!

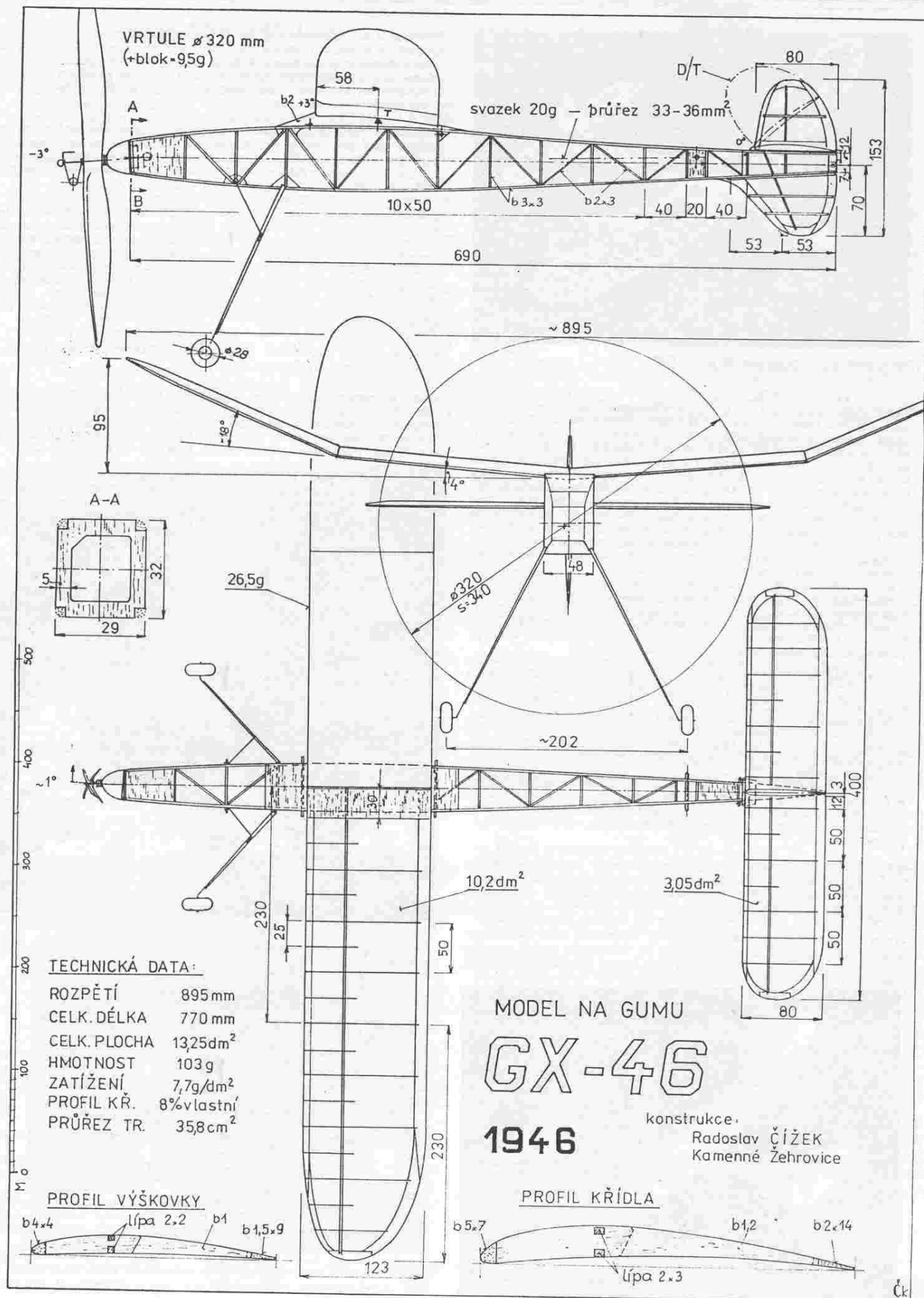
♦ Motorový model MA2-54 jsem postavil s použitím křídel z odložené A-dvočky. Motor AMA 2,5 s "pipou", ovládanou vzduchovým časovačem "Elmic" (Anglie). Od časovače byla ovládána klapka kroužení na směrovce. Model měl původně jen jednonohý podvozek, ale protože se příliš lámaly při přistání vrtule, dostal normální půlený. Noha i vzpěrka byly zasouvány do navrtaných bukových hranů. Trup byl ze smrkových listů 3x3 a 2x3, potah trupu z balsy 1,5 mm. Pomalejší stoupání bylo vyváženo výborným kluzem. Model létal v roce 1954 vč. úpravy podvozku.

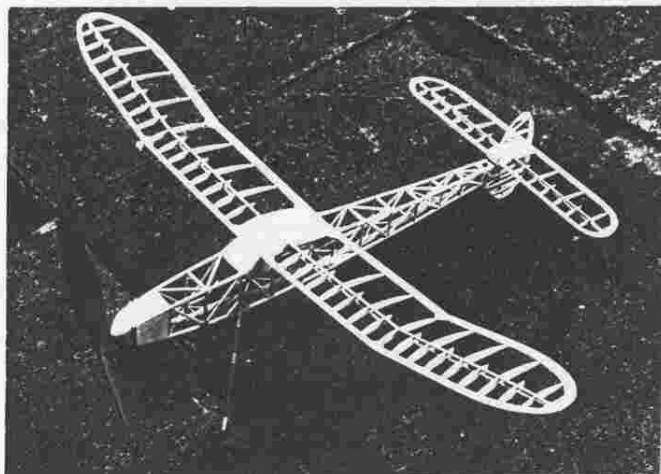
R.Č.

♦ Nepřeceňujte naši poštu!

Když pošlete příspěvky do SAMu (Kč 80,-) na jméno pokladníka Franty Mařika, je to v pořádku. Pokud ale k jeho jménu připojíte moji adresu, v pořádku to není. Sice se mně zdvořile zeptali, zda u nás bydlí nějaký Franta Mařík, ale peněz mě pošta nevydala, pochopitelně ani Maříkovi. Proto rada: Když vyplňujete poštovní poukázku, můžete i zasílet, že vydáváte takové hřísné peníze za tak nedokonalý plátek, ale soustředte se na věc a opíste to z hlavy "I.L." správně!

Model na gumu GX - 46.

Proběhla vydání čísel 15. a 16. "I.L." a na řadě je jako hlavní plánek po motoráčku a větroni opět model na gumu. Ač vodím jako potřebné tento úspěšný model brzy uveřejnit, nechtěl jsem, aby ihned následný plánek byla opět moje konstrukce. Plánoval jsem původně hezký kanadský model "Miss Canada SR" z roku 1942, ale jaksi jsem se se stavbou opozdil a v době, kdy píši tyto řádky mám teprve na hrubo model v kostře. Jistě, dá se psát i o modelu, který jsme nikdy nepostavili, od kterého nemáme ani všechna data a hlavně to osobní poznání. Nic ale nemůže říci více, než model, který jsme sami létali. Teprve potom je to "to pravé, oříškové", jak by řekl určitě můj přítel Vít Lacin. Je sice pravda, že dnes je březen a toto číslo dostanete teprve v květnu a možná s nějakou křečí a vlastním zpožděním by se to dalo během dubna stačit. Ale nejde pracovat bez předstihu. Tak teď prozatím přijměte GX-46.

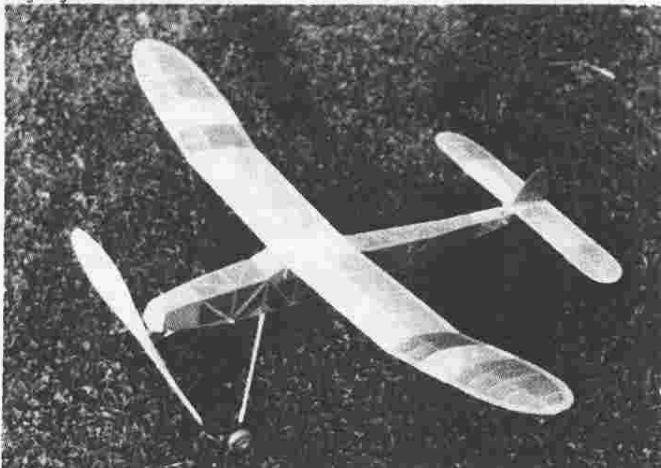
Jde o model až poválečný, v hlavě se mně narodil v roce 1945 během mé krátkodobé vojenské "kariéry". Vydátnou inspirací byla získaná balsa ze záchraných vest anglické, či americké armády. Z vest vyrazených, samozřejmě! Nebyly to dlouhé hranolky, snad 33cm, ale kvalita byla dobrá. Kdo ví, co pro nás, modeláře těsně po válce balsa znamenala, jistě pochopí, že to bylo terno.

Všeho všudy do dneška byly postaveny modely GX-46 pouze tři. Původní prototyp v červnu 1946, potažený ještě papírem "Flumo", s lipovou vrtulí od G. Buška. Druhý model byl postaven v roce 1994. Pro moji školáckou chybu s nedokončeným determinátorem uletěl z kladenského letiště východním směrem. Protože bylo v plné sezoně, nezbylo než sednout a během 14 dnů postavit model třetí. S tím létám dodnes a dávám si moc dobrý pozor, zda doutnák spolehlivě žhne. Nejlépe létal ten druhý model, co uletl, ale tak už to bývá...

Konstrukčně to bylo trochu jiné pojetí, než moje předválečné a válečné modely na gumu. Trochu jsem se přiučil z ročenky Franka Zalce 1937 a při návrhu a stavbě gumáku "Vážka" v roce 1948 jsem neváhal použít všechno, co se na GX-46 osvědčilo. Trochu o stavbě:

Křídlo je až na lipový nosník celobalsové. Použitý profil byl upravený MVA 301. Střídavě byla použita celá žebra a položebra. Křídlo bylo dělené spojené volnou bambusovou spojkou. K trupu se křídlo přivazovalo gumou 1x1mm.

Trup je postaven ze dvou bočnic a rozpěrek. Tato příhradová konstrukce s diagonálním vyztužením ve vodorovné rovině zaručuje výbornou tuhost proti kroucení. Předek trupu je vylepen balsou 2, stejně jako místo závěsu svazku vzadu.

Podvozek má bambusové nohy zakončené dole drátěnou osičkou pro celuloidové kolečko. Obdobně zakončení je i na druhém konci nohy u trupu. Tento drát se nasouvá do hliníkové trubičky průměru 1mm zalepené na spodku trupu. Podvozek jistí v poloze krátká vzpěrka z drátu průměru 0,8mm. Podvozek je k trupu jistěn dvěma očky z gumy 1x1mm.

Kormidla jsou jednoduché konstrukce. Horní díl směrovky je přilepen na vršek výškovky a při použití D/T se odklápí kormidlo jako celek. Dolní díl směrovky je přilepen na spodek trupu. Původní model D/T neměl. Jistění vyklápěných kormidel na 40 stupňů je ocelovým lankem.

Vrtule průměru 320mm je vyřezána z balsového bloku, který je slepen ze 4 výřezů 7mm balsy. Při lepení je až do zaschnutí potřebné blok zatížit. Po slepení se blok pravotočlivě dobrousí a přesně kolmo vyvrtá otvor pro hřídelku. Je dobré otvor vypouzdřit kovovou trubičkou. Potom se nakreslí na bok bloku bokorysný tvar listu. Odřežeme přebytečný materiál ostrým nožem a vrtulí dobrousíme smírkem. Alespoň přibližně ji vyvážíme, potom nalakujeme čírym nitrolakem, potáhneme slabým Modelsanem, nebo Japanem a po zaschnutí znovu 2x lakujeme.

Svazek - nyní používáme gumu TAN z USA o průřezu 1x3mm. Svazek má 10 nití a hmotnost 20g.

Lety bez termiky jsou přes 60 sekund. Vzlety jak z ruky, tak se země jsou bez problému, pouze v začátku letu se model jeví trochu nadbytečně příčně přestabilizován /lehké zakývání, které s ubývajícími otáčkami mizí/. Vína může být částečně i ve vrtuli, zejména se mně nepovedla úplně přesně stejná, jako byla na 2. modelu.

Model patří do kategorie a podskupiny BV la (podle SAM 95) s letovým maximem 60s. Model je dokáže - pokud "nejede výtah dolů". Je to rozhodně dobrý a spolehlivý model a domnívám se, že bude pro členy SAM 95 dobrým obohacením výběru. Plánek nakreslím na pausák ve skutečné velikosti někdy v létě, dříve to nestihnu. O plánek si zatím nepišť, ještě se ozvu.

Rad. Čížek

* Správně bachratý Wakefield z roku 1937 postavil Bud ROMAK. Že ta vrtule je pěkná "lopata," vás nemusí překvapit - tehdy byly používány svazky tlusté jako palec - hmotnost svazku nebyla omezena.

♦ Zajímavosti ze světa

Víte, že hnutí SAM má právě "Kristova léta". V roce 1962 stáli u jeho zrodu Lee Freeman, John Pond a Martin Schindler. My se napojili až 30 let později. Ale asi to o mnoho dříve nebylo možné. Jistě si se mnou dovedete představit, jak různé by nám ještě tak před 4 roky vyslovili mnozí činitelé a orgánové značnou nelibost. Ale "Zaplátánbůh", jsme tady a snad i dobře čitelní...

Abyste byli trochu v obraze, poslechněte si, jak je SAM rozšířeno ve světě.

V nejnovějším adresáři (3/95) jsou USA zastoupeny celkem 95 (!) kluby, z toho je jich v Kalifornii 19, Florida a N. Jersey po 6, Texas 5.

Potom existuje ještě 23 dalších v INTERNATIONAL Chapters: Kanada má 7, Austrálie 4, po dvou: Anglie, Česká republika a N. Zéland. Po 1 klubu má: Francie, Itálie, Německo, Švédsko, Jižní Afrika, Maďarsko.

Je jen škoda, že jsme se o existenci SAM dozvěděli tak pozdě. V sedesátých letech by se dalo zachránit ještě velmi mnoho z toho, co teď jen velmi obtížně sháníme.

SAM CHAMPS 1994

Tento velký svátek letecko-modelářských historiků se konal v modelářském středisku USA v MUNCIE, stát Indiana. Tento areál byl vybudován z příspěvků modelářů ze všech států USA, je vybaven pro létání všech druhů modelů, dokonce i vodních. Může posloužit pro všechny směry větru. Je to objekt, který má rozlohu asi 1,5 km², jsou na něm vybudovány nejen asfaltové silnice, ale i velké administrativní středisko a od roku 1992 je zde budováno letecko-modelářské muzeum. Mnoho významných exponátů jsme tam viděli již při příležitosti MS maket.

Byla to opravdová modelářská olympiáda historiků: létáno bylo 21 kategorií volných modelů a 19 kategorií radiových. Na tento slet SAMu, jehož zlatý rámec tvořila speciální soutěž Wakefieldů konstrukce nestora modelářů Dicka Kordy se sjelo přes 250 soutěžících nejen ze všech států USA, ale i Kanady a jiných států. Dick Korda s uvedeným modelem vyhrál pohár lorda Wakefielda v roce 1939. Tuto soutěž v Muncie létalo 76 soutěžících. Účasti ve všech 40 kategoriích bylo 1414 a soutěžních letů bylo 2189 (!).

Bylo víc větrno, než je na tuto dobu v Muncie zvykem, což dělalo potíže při vzletech se země, nebo s desky. Zvláště pak u modelů na gumu, kde působí velký kroučící moment vrtule a u malých motorových modelů 1/2 A Texaco a 1/2 A Scale Models, kde jsou použity malé motory Cox 0,8 cm³ a u nichž tedy vzlet není nijak rasanutí.

Nebyli jsme sice "při tom" (je to pro nás trochu z ruky), tak se vám alespoň několik pěkných obrázků převzatými z březnového čísla "Model Aviation" pokoušíme přiblížit tu skvělou atmosféru. Materiál pro naše "IL" pohotově zaslal náš kanadský člen Laco Mikulasko. Jak vidíte i ten, kdo bydlí poněkud dále, může být velmi užitečný. Díky Lacle!

● Bývalý prezident SAMu Jim Adams z Kalifornie je stále velmi aktivní. Jako jeden z mnoha létal volně i RC modely. Na snímku nahazuje motor svého volného motoráka "Brooklyn Dodger".

● Profesor George Perryman, známý svými modely s nejmenší 3x zalomeným vzpětím křídla vypouští gumáček "Lidgard C".

Stavební a soutěžní pravidla historických - rádiem řízených modelů

Kategorie: ARC - rádiem řízené bezmotorové modely.

1. Specifikace:

Jde o bezmotorové rádiem řízené modely, jejichž vzory létaly jako volně do 31.12.1954. Je povoleno postavit model v jakémkoliv měřítku, ale tvar a poměrnost musí být zachována. S ohledem na charakteristiku létání je povoleno použít jiné profily - na křídla i výškovce za předpokladu zachování jejich poměrné tloušťky. Poměrná tloušťka náhradních profilů může být i vyšší. Nejsou povoleny moderní laminární profily.

2. Stavební podmínky:

- Celková plocha nejvýše 150 dm², nejmenší zatížení plochy = 12g/dm².
- Při stavbě je dovoleno použít i jiné materiály než původní, ale ne uhlíková vlákna, lamináty a podobné. Polysterén lze použít v omezené míře pouze na výplně, případně přechody a na ochranu RC aparatury.
- Je povoleno použít radiovou aparaturu s frekvencí 27,38 a 40 MhZ v souladu s podmínkami "Radiokomunikací". Ovládat lze směrovku a výškovku.
- Jsou povoleny všechny potřebné úpravy trupu a kormidel související s RC ovládaním.

3. Počet modelů:

Je povoleno použít během soutěže nejvýše dvou modelů a to volně dle volby, ale soutěžíci je v soutěži veden pouze jedenkrát. Výjimkou je "vložená" soutěž určitého typu modelu, která smí být odlétána vyhradně určeným specifickým modelem.

4. Podklady:

Za doklad, že jde o historický model v souladu s body 1 a 2 je zodpovědný soutězíci. Předloží buď stavební plánec, nebo alespoň třípohledový plánec se všemi potřebnými daty a současně i doklad o tom, že model létal před 31.12.1954.

5. Vzlety:

Modely vzletají pomocí vlečné šňůry 150m dlouhé (silon nebo šňůra), která musí být opatřena před závěsným kroužkem dobře viditelným praporkem, či padáčkem. Model vleká pomocník, soutězíci model vysíláčem řídí. Použití gumipraku je povoleno. Jeho celková délka v nenapnutém stavu nesmí být větší, než 150m, z toho guma smí mít maximální délku 25m.

Modely vzletají na pokyn startéra (vyhlášení pracovního času) buď jednotlivě, nebo ve dvou až tříčlenné skupině. Frekvence vysíláčů soutěžících se musí natolik lišit, aby nedošlo k vzájemnému rušení.

6. Trvání letu:

Letové maximum je 300s (5 minut).

7. Pokus a platný let:

Soutězíci smí ve svém pracovním čase vykonat neomezený počet pokusů. Pokusem se rozumí každé vypuštění modelu. Platným letem je poslední vykonaný pokus. Opakuje-li soutězíci pokus, je povinen to oznámit časoměřičům nejpozději těsně před přistáním. Odpadne-li od letiště modelu součást, jde o pokus. Stane-li se toto při posledním pokusu daného kola, let se hodnotí 0 body.

8. Pracovní čas:

Je stanoven na 8 minut. Začátek a konec pracovního času vyhlásuje startér po zjištění, že jak časoměřiči, tak soutězíci jsou připraveni. Průběh pracovního času je ohlašován soutěžícím po uplynutí 4,6,8 a 7 minut, po 7 minutě každých 10 sekund.

9. Přistání:

Model má přistát do čtverce 30x30m výtčeného viditelně v rozích a na takovém místě, aby bylo možné volně přistát ze všech směrů. Pro posouzení přesnosti přistání je rozhodující poloha špičky trupu modelu po jeho zastavení na zemi. Za platné přistání do čtverce obdrží soutězíci bonus 30 bodů k nalétanému času.

Body se neudělí v těchto případech:

- model se dotkne při přistávání rohové tyčky čtverce, nebo osoby kolem
- model přistál po přelétání maxima 1 "mrtvého času" (viz b.11)
- model přistál po uplynutí pracovního času

10. Počet letů

Soutězíci má nárok na vykonání 4 letů.

11. Měření doby letu:

Let je měřen jedním, nebo dvěma časoměřiči od okamžiku odpoutání modelu od vlečné šňůry až do jeho zastavení na zemi. Měří se s přesností na celou dokončenou sekundu.

Dosažil-li model maxima (300s), má k dispozici ještě 30s tzv. "mrtvého času" na přistávací manévry. V tomto čase se mu neodědí trestné body za přelétání. Každá další sekunda přes až do přistání je penalizována - 1b. Stejným způsobem je penalizována i každá sekunda letu po pracovním čase. Soutěžící je povinen přistát po vyčerpání pracovního času jak je to nejdříve možné.

12. Hodnocení:

Sečítá se dosažený letový čas + body za přistání, minus body za přelétání čas.

13. Celkové hodnocení:

Do konečného hodnocení se započítávají výkony ze 3 lepších letů. V případě shodných výsledků ze 3 lepších letů platí pro pořadí výsledek 4. letu. Pokud ani potom není rozhodnuto, platí pro pořadí větší počet zalétnutých maxim. Je-li i potom výsledek nerozhodný, letí se rozlétačská kola ve kterých je ale jediný pokus a neplatí "mrtvý čas".

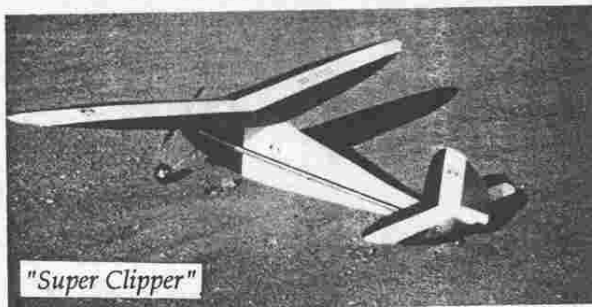
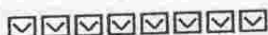
14. Počet pomocníků:

Každý soutěžící může mít nejvýše 2 pomocníky, kteří po vypuštění modelu nesmí do letu fyzicky zasahovat. Jinak let (pokus) není platný.

15. Organizace soutěže:

Poradatel vytváří přistávací plochu (viz b.9) a také kolíky pro kontrolu délky startovacích šňůr nebo "gumipraku". Stanoví dvojice popřípadě trojice soutěžících tak, aby létali na rozdílných frekvencích a vzájemně se nerušili. Zajistí vydávání a odebrání vysílačů a jejich uložení po ukončení letu.

V přistávací ploše 30x30m se během létání nesmí zdržovat ani pilot a jeho pomocníci, ani časoměřiči, nebo startér. Je dovoleno pouze odstranění modelu z této plochy neprodleně po ověření přesnosti přistání. Všichni zúčastnění na startovišti a v přistávacím prostoru jsou povinni se přistávacím modelem vyhnout.

Stavební a soutěžní pravidla rádiem řízených motorových modelů kategorie: CRC

1. Specifikace:

Jde o motorové modely, jejichž vzory létaly jako volně v roce 1954 a dříve. Modely lze stavět buď ve stejné velikosti jako byly původní, nebo jako jejich libovolně zvětšené, nebo zmenšené repliky. Vnější tvary modelu musí být zachovány. Při hrubém nesouladu nemusí být model pořadatelem do soutěže přijat.

Povolené odchylky:

- při stavbě je dovoleno použít i jiné materiály, než původní s výjimkou laminátů či uhlíkových vláken a pod. Polyesterén lze použít jen na menší vnitřní výplně a ochranu RC součástí.
- jsou povoleny všechny úpravy modelu související se zástavbou a obsluhou RC soupravy včetně serv a táhel k ovládání kormidel a motoru (ovládání křídálek povoleno není)

2. Stavební podmínky:

- Celková plocha max. 180 dm², max hmotnost 5000g, nejmenší plošné zatížení 12g/dm² plochy
- povolené letové frekvence: 27, 38, 40 MHz
- povolené obsahy motorů:
- motory s jiskřivou svíčkou do 10 cm³
- motory samozápalné ("diesely") do 3,5 cm³
- motory se žhavicí svíčkou do obsahu 5,6 cm³ +/
- elektromotory bez omezení
- +/- nejmenší hmotnost modelu se žhavičkou musí být 200g/1cm³ obsahu

3. Počet modelů:

V této kategorii může být soutěžící registrován pouze jednou. Znamená to, že může odlétat soutěž jediným modelem, nebo může pro každý let použít model jiný, nejvýše však smí soutěž odlétat se dvěma modely.

4. Podklady:

Za doklad, že jde o historický model v souladu s uvedenou specifikací v bodě 1 a 2 je zodpovědný soutěžící. Poradatel soutěže je oprávněn žádat před zahájením soutěže buď předložení stavebního tištěného plánu, nebo alespoň třípohledový výkres a doklad o tom, že původní model létal nejpozději do konce roku 1954.

5. Vzlety:

Modely vzletají buď z ruky, nebo se země. Způsob vzletu určí poradatel v propozicích soutěže. Jde-li o vzlet se země, musí poradatel zajistit vhodnou vzletovou plochu. Motor smí nahodit pomocník, také jej seřadit a model vypustit.

6. Trvání letu:

Letové maximum je v každém letovém kole 300 sekund (5 minut).

7. Platný let a pokus:

Soutěžící může ve svém pracovním čase (viz bod 8) vykonat neomezený počet pokusů. O každém pokusu se musí dohodnout s časoměřiči. Za neplatný pokus je považován pokus při kterém byla překročena doba chodu motoru (viz bod 11). Platným pokusem je poslední vykonaný let v daném kole. Pokusem se rozumí každé vypuštění modelu soutěžícím či pomocníkem.

8. Pracovní čas:

Pracovní čas je stanoven na 8 minut. Začátek a konec pracovního času vyhlásuje startér po kontrole připravenosti soutěžících i časoměřičů. Průběh pracovního času se hlásí od 8 minut každých 60s, v průběhu poslední minuty každých 10 sekund.

9. Přistání:

Model by měl přistát do čtverce 30x30 metrů, jehož rohy poradatel před soutěží viditelně vytváří. Přistávací plochu nutno situovat tak, aby přistání bylo možné z kteréhokoli směru. Pro přesnost přistání je rozhodující poloha předku modelu po jeho zastavení. Za přistání do čtverce získá soutěžící bonus 30 bodů. Přistání ale musí být uskutečněno nejpozději do konce pracovního času.

10. Počet letů:

Soutěžící má nárok na vykonání nejvýše 4 letů.

11. Doby motorového chodu:

- Motor s jiskřivou svíčkou - 45 sekund
- Motor samozápalný ("diesel") - 30 sekund
- Žhavicí - 30 sekund
- Elektropohon - 45 sekund

12. Měření doby letu:

Let je měřen jedním, nebo dvěma časoměřiči od vypuštění modelu do jeho zastavení na zemi. Motorový let musí být měřen samostatně. Let je měřen na celou dokončenou sekundu. Po dosažení maxima má soutěžící nárok na 30 s "mrtvého" času k uskutečnění přistání. Nepřistane-li do této doby, ztrácí nárok na body za přistání. Soutěžící je povinen přistát po uplynutí pracovního času co nejdříve.

13. Penalizace:

Za každou přelétanou sekundu po pracovním čase se odečítá 1 bod od výsledku daného letu.

14. Hodnocení:

V jednotlivých letech se sečítá dosažený letový čas a body za přistání a odečítá se penalizace za přelétání časový limit.

- V celkovém hodnocení se sečítají výsledky 3 lepších letů ze 4.
- V případě shodnosti bodů rozhoduje o pořadí výsledek 4. letu.
- Nerozhodne-li ani ten, letí se (případně i opakovaně) nový let se stejným maximem, ale jediným pokusem.

15. Počet pomocníků:

Každý soutěžící může mít jednoho pomocníka, který ale nesmí fyzicky zasahovat do řízení letu.

16. Organizace soutěže:

Poradatel vytváří na vhodném místě přistávací plochu a určí dvojice, případně trojice soutěžících tak, aby se frekvenci vysílačů nerušili. Zajistí vydávání a sběr vysílačů před a po letu. Řídicím orgánem na startu je startér. Během létání nikdo nesmí vstoupit na přistávací plochu s výjimkou nutného odnesení modelu, který přistál. Uvolnění plochy musí následovat neprodleně po ověření přesnosti přistání časoměřičem. Jak časoměřiči, tak piloti i pomocníci jsou povinni se přistávacím modelem vyhnout. Rovněž soutěžící, kteří nejsou v letovém pořadí a případně diváci nesmí přiblížit "čtverce" překážet.

Co najdete v čísle 18 I.L.

- Třípohledový plánek "VOSA-S" a povídání o "Vosách" vůbec.
- Třípohledový plánek amerického motorového modelu "Clipper" od Carl Goldberga s popisem.
- Návrh na pravidla oblíbené kategorie "1/2 A Texaco" pro naše podmínky.
- Jako obvykle řadu fotek i ze světa.
- Plánek historika z modelářské ročenky Franka Zaice.